

Gevelbeelden MAAS en ROTTE terug naar de Glashaven?

Uit de serie:
Het geheim van waterstad
2018

Glashaven

De Staten-Generaal verleenden op 5 februari 1614 aan Claes Jansz. Wijtmans en Compagnie octrooi om allerhande soorten huis- en vensterglas te mogen maken. Aan de glasblazerij ontleende de haven sindsdien haar naam. In 1882 werd ze gedempt en sprak men van Gedempte Glashaven.

Na het bombardement van 14 mei 1940 is van de (Gedempte) Glashaven niets meer overgebleven, behalve de straatnaam, sinds 1944 weer Glashaven.

Rechts: het driehoekige Wijnhaveneiland, het centrale deel van Waterstad, wordt doorsneden vanaf de Maas door Rederijstraat, Glashaven en Posthoornstraat. De 'stadsstraat met de zes namen' gaat aan de overkant van de Blaak verder als Keizerstraat, Westewagenstraat en Haagseveer.

De Glashaven werd na de demping van de haven een levendige brede straat met trambaan en veel bomen. In de Rotterdamse adresboeken uit de periode 1880 -1930, met vermelding van naam, adres en beroep, komt een gevarieerde bevolking van waterstad naar voren.

De bovenstaande ansichtkaart geeft een overzicht vanaf de Terwenakker naar de Rederijbrug en de Glashaven.

Rechts van de Rederijbrug stond een van de eerste panden die architect **Albert Otten (1875-1935)** bouwde in 1903 op de hoek van de Glashaven en de Scheepmakershaven; een hoog slank gebouw, dat hij ontwierp in opdracht van NV Rutten's bierbrouwerij "De Zwarte Ruiter", met woningen, kantoren en een biertelder. Voor het gevelontwerp kreeg hij een zilveren medaille.

Kantoorgebouw **Hermes**

Glashaven, rechts **Hermes**

Kantoorgebouw Hermes, een ontwerp van architect **Albert Otten**, met de gevelbeelden **Maas en Rotte** dateert van 1916 en was gelegen aan de Glashaven 27 op de hoek met de Joodensteeg, ongeveer ter hoogte van de huidige Jufferkade.

Hermes, opgetrokken uit baksteen en hardsteen, was een veel moderner gebouw dan de Zwarte Ruiter aan de overkant, dat nog onder invloed stond van zijn leermeester Evers, de architect van het Rotterdamse Stadhuis. Otten volgde de moderne stromingen in de architectuur, maar hield vast aan de traditionele materialen.

Het kantoorgebouw telde meerdere verdiepingen met lift, getuige een advertentie in het Rotterdamsch Nieuwsblad van 9-1-1920: liftjongen gevraagd (rechtsonder).

Albert Otten bouwde niet alleen kantoren en villa's, maar ook woningbouw aan de Statenweg in Blijdorp en aan de Rochussenstraat. Hij gaf jarenlang les aan de Academie, schreef vele artikelen en was de grondlegger van de gemeentelijke welstandscommissie.

Kantoorgebouw Hermes wordt in 1921 getroffen door een enorme brand, die ontstaan is in het archief van het Duitse consulaat op de tweede verdieping. De volgende brand ten gevolge van het bombardement van 1940 doorstond Hermes niet.

De twee gevelbeelden, de gestileerde figuren **Maas en Rotte**, elk in totaal 222 cm hoog, worden uit het puin gered.

De beelden, van hardsteen, zijn gemaakt door de Haarlemse **beeldhouwer Hendrik Albertus van der Eijnde (1869-1939)**.

Hij ontwierp ook de reliëfs voor de (afgebroken) Bijenkorf van Dudok (1930) aan de Schiedamsedijk, die na jaren weer terug komen naar Rotterdam en worden opgenomen in de huidige herinrichting van de Coolingsingel.

Maas en Rotte zijn net als veel andere historische gevelstukken ondergebracht in Museum Rotterdam.

Het **Waterstadgenootschap** wil samen met het museum de depotstukken, waar mogelijk, terugbrengen naar hun oorspronkelijke locatie. En dat lijkt te gaan lukken. Er zijn plannen om de beelden op te nemen in de entree van de nieuw te bouwen Glashaventoren van Klunder Architecten, schuin tegenover de oorspronkelijke plaats van het verdwenen

Hermesgebouw.

Aanbevolen Bronnen:

www.delpher.nl

www.stadsarchiefrogterdam.nl

Rob Groenewegen, Te leven op duizend plaatsen Jo Otten 1901-1940. Biografie 2011

Ype Koopmans, H.A. van der Eijnde, 1869-1939, monografie, Drents Museum Assen, 1994

A.Mineur, Echt Rotterdamsch

Waterstadgenootschap

contact:

info@waterstadgenootschap.nl